

اداره مطبعه سی : دارالقنوں
قارشیسندده کاشن حسن پاشا
مدرسہ سی داخلہ در

مرکز توزیعی :
باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

آبونه بدلی :
سنة لکی ۱۰۰ غروش
آلتی آلتی ۵۰

آبونه قیدی معامله سی هر سینه تک پونجی
وایکسچی آلتی آلتی اعتباراً اجرا اولونور

دینی، علمی، ادبی، اجتماعی

محفصل

۱۳۳۸

مجموعه اسرمیه سی

صاحبی، مدیری، محرری :

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع اليشكر قبول ونشر اولونور

يازاناك شخصیتی دکل، یازینك، همیتی
نظر دقت، آلتییر .

کلن یازیلردن شایان قبول کوردولنلر
تامیخ سیراسیله درج ایدیلیر .

کرنده ریله چك آثر، اوقوناقلی
ومختصرجه یازیلش اولمالیدر .

فی : غروش
۱۰

صفر
۱۳۴۳

جلد
۴

عدد
۴۰

مدرسة القضاء حقنه بر مضبطه :

مدرسة القضاء طلبه سنك بضاعة علميه سى ناقص و حتى دروس مرتبه ي تعقيه غير كافى اولديغك مفتش راپورندن آكلاشيلدينى معارف وكالت جليله سنك مديريته وارد اولان ۲۵ نيسان ۳۳۹ تاريخلى و ۳۷۷ نومرولو تحريراتنه باليان كيفيتك ايضاح اسبابيله برابر مدرسه نك ترقى و تعاليسى امرنده نه يايلىق لازم كلدېكنك ازبارى امر و اشعار بويورولماسى اوزه دینه ۲۷ مایس ۳۳۹ تاريخنده اجتماع ايله ين هيئت مدرسينك نتيجه مذاكراتنده اول امرده مدرسين ميانندن تالى برانجمن تشكىلى و اوانجمنك ويره چكى راپوره بنای مطالعه ايديله سى تقرر ايله يه رك تدقيقات اوليه اجراسى عهده عاجزانه مزه حواله قىلنمى .

انجمن اجتماعات متعدده ايله تدقيقات مقتضيه ده بولوندى و بو خصوصده بيان مطالعه دن اول مختصر بر مقدمه ايراديله بعضى نتيجه لزوم كوردى .

معلوم عاليدر كه : هم شرعى ، هم قانونى علوم و فنونك دارالتدريسى اولمقه مدارس و مكاتب سائر دن ممتاز بولونان (مدرسة القضاء) ۱۲۷۰ تاريخنده (معامخانه نواب) عنوانيله تأسيس ايدىلش و آلمش ، يمش سنه دن برى روز افزون بر ترقى اظهاريله بر جوق فحول عالمانك منشأ هرفانى اولمش ، دولت ابد مدت اسلاميه قوانين مدنيه سنك الحق مأخذى اولان علم جليل فقهك منحصر آ محل تحصيلى و نظرى و عملى اولازق تعليمى خصوصنده يكانه بر مؤسسه اولماسى حسيله وضع اصليسى وجهله دولتيجه ادامه سى ضرورى كورولمى .

بومؤسسه معرفته بداية اكمل نسخ ايله اجازنامه اخذ ايله مش ذوات بالامتحان آلمدينى ، تدريساهده

اونستنده اهميت و يريلديكى جهته مآذونينى رجال علميه آراسنده حقيقته مشار باليان اولوردى . نته كم ياقين و قتلره قدر و حالا بيله بعضى مناصب علميه ايله محاكم نظاميه نك بومآذونين ايله پيرايه دار افتخار اولدينى كورولمى .

حكاهم شرعه اخيراً عدلى وادارى نيجه وظائف تحمیل ايدىلش اولماسنه بناء صوكرالرى مدرسه القضاء متعدد دروس قانونيه دخى علاوه ايديله رك قضاء مآذونلرينك تكمانه و كرك شرعى ، كرك قانونى امورك تمشينه مقتدر بر حاله يه تيشمى موقوفيت حاصل اولمشدر .

او قدر كه بوكون حقوق متسببى ، محاكم شرعيه اداره سنده بالطبع راجل اولدينى حاله قضاء مآذونلرى ، نظامى محكمه لرده دخى ايفاي معامله يه بلانقيصه كافل بولونمى . بودرجه تكميل ايديله رك بر جوق ارباب كمال يه تيشديرمش اولان مدرسه القضاء ، سنين اخيره طرفنده اسكى بارلاقنى كوسترمه مش ايسه بونك سبب الينى مرشيدن اول و مؤسسات معارفك هپسنده اولدينى كى حرب عمومينك تأثير مشومنده آرامق لازمدر .

چونكه : اكثرى درسدن مجاز اولان و غايت صيق بر امتحان ايله قبول ايدىلش بولونان مدرسه مداومينك تحت صلاحه آلينامى هانده صنفلى بوشالتمش و اونلرى استخلافاً آلينالرينه ضرورت حاصل اولان طلبه ، طبعيله سلفلرينك يرينى طوتامامشدر .

مدارس و مكاتبك جمله سنده يك جلى بر صورتده محسوس اولان شو آجيقلى نقصان ، متاركه دن صوكرامبدل كمال اولمايه باشلامش و ان شاء الله صالحك تقريله رفته ، رفته اسكى حالك داهارلاق اولارق عودت ايتمه سى توفيقات آليه دن مأمول بولونمشدر .

اولق اوزره بعد اكال التحصيل طلبه بش سنه خدمت حكومتده بولونمايه وعكسي حالده تضمينات ويرمه يه مجبور طوتولمشد.

بوكا ضميمه شايان تمني بر شي اداها واردر كه اوده مدرسه داخلنده بر ليظوغرافي مطبعه سي احداثي وياخود مصارف طبيعي اوله رق مناسب بر مبلغك مدرسه نامه اعطاسيدر.

شو تمني آمين مقدمهك عرضندن صوكر ا مدرسهك ترقى وتعاليسي املهه نظامنامه ده تعديلنه لزوم كورولن وعلاوه سنه احتياج حسن ايديلن بعضى ماده لرك واولنرك تعديل وعلاوه سي اسباب موجه سنك بيانه شروع اولونور:

الان دستور العمل اولان نظامنامهك برنجي ماده سنده مدرسهك مقام مشيخته مربوط اولديني و باراده منصوب بر مدير طر قندن اداره ايديله جكي محرر در.

انقلاب و ارتباط اخير اوزره رينه بومادهك تعديل طبيعي و اداره سي خصوصنك مدير ايله هيئت مدرسينه توديعي مقتضى كورولمشد. چونكه:

دارالفنون شعباتيله مدرسه المتخصصين درجه عاليه سنده بولونان مدرسه القضاءك شيمدى به قدر بر هيئت مدرسيني و او هيئتك استقلال علمي و اداريسي بولونمايشي ومدرسهك سائر مؤسسات عاليه علميه مثالي او هيئت معرفتيله اداره اولونمايشي، او كي مؤسسات اداره سنده كي وجوب امثاله مقار دوشه جكي دوشونولش، بناء عليه نظامنامهك برنجي ماده من اوصورتله تعديل وايكنجي، او چنجي ماده لر عينا بقا ايديله كه برابر نظامنامهك ايكنجي فصلنه بعضى ماده لر علاوه اولونمشد.

علاوه اولونان ماده لر، هيئت مدرسينك وظائفني ميين وامثالي مؤسسات علميه هيائي وظيفه سنك ومعاشاتك عيني اولديقندن بوايدم آريجه

مدرسه القضاء طلبه سي بضاعة علميه نقصانيله اتهامه وسيله تشكيل ايله ين اسبابدن برى ده مدرسه ماذوني اولما ديني حالده بالفعل منصب قضاه بولونمش مسبو قينك بلا امتحان مدرسه يه آينما سي حقنده كي مساع نظاميدر كه بومادهك العاسي خصوصه انجمنزجه لزوم كورولمكده در.

مسبو قين قضاتك مأموريت سابقه لرينه حزمه و اولبايده كي مساعده نظاميه يه بناء بلا امتحان مدرسه يه كيره بيلمه لري دخول امتحاننده اثباتي مشروط بولونان معلومات اوليهك كنديلرنده بولونوب بولونما ديغك تحقيقه مانع اولمده وبوكيلر اكال تحصيل ايله مش اولسه لرده بالامتحان آلمش اولنلردن طبعيله كرى قالمقده در، موانع تكملدن برى، بلكه اك مهمي ده مدرسهك نهاري اولماسي الجاسيله طلبه سنك نفقه وسكنا انديشه سندن آزاده قالا ماماسي واطعام واكسوايوا ايديله كدن باشقه شهري بر مبلغ اعطاسيله مصارف ضروريه لري تحت تأمينه آينمش اولان مدرسه المتخصصين طلبه سي كي آسوده بر ذهن ايله درس لرينه حصر اوقات ايمكه امكان بولاماسيدر.

شوا امكان سرلق طولاييسيله در كه قضاء طلبه سندن بر قسمي محضايه جكني، كيه جكني وياتاجني تدارك ايتش اولق ايجين سائر مدارسده كنديني قيد ايتدير درك دوام واقدام خصوصنده مناوبه يه رعايت اضطرارنده قالمقده در. بناء عليه مدرسه القضاءك جدا تكملي ايجون شكل نهاري سنك ليلي به تبديلي و اولامادي ني تقديرده طلبه مداومه سنك طعامي، كسوه سي وسكناسي تأمين اولونقندن صوكر امصارف مبرمه لر ينك تهويني ايجون كنديلر ينه لاقل شهري ايكي يوز اللششر غروشك تسويه سي درجه وجوبده كورولمكده در. امثالي مكاتبده اولديني كي مصارف واقعه يه قارشي تلافى مافات

اسباب ایرادینه لزوم کورمه مکده نز . دوام آیتین معلملرک مستعفی عدیله خلقلرینک کیفیت انتخابنه دائر نظامنامهک آلتنجی ماده سی الف ویرینه ۹نجی ماده معدله اقامه ایدیلش اولدینی کبی یدنجی ماده ده کی (مدرسه یه داخل اولمق ایسته نیلر) عبارته سی (صحن دن مأذون ویا اونسته نه تحصیل کورمش اولمق) شرطیله تقیید اولونمش و مدرسه یه ویریلک ایسته نیلن شکل تکمله کوره بونلرک لزومی درکار بولونمشدر .

نظامنامهک سکزنجی ماده سی تعقیب ایله یوب صنف خمسه مستخدمیندن بولونان و هنوز امتحانلری اجرا ایدیلشمش اولان نوابک مدرسه یه دوام ایچون دخول امتحانندن معفویتنه دائر اولان ماده موقتیک الفاسی مطالعه سنده یزکه بویله بلامتحان آله حق طلبه نک مطلوب درجه ده تحصیل ایده . مه مکده اولدینی یوقاریده افاده قیلنمشدی .

۹نجی ماده نک ده تعدیلنه لزوم کورولمش و مدرسه نک کشاد و تعطیل و امتحان زمانلرینک شهر قریه ایله کوستریلش اولماسی تعامل حاضره موافق اولمادینی کبی اوکا اتباع ایدیلدیکی تقدیرده ایام حاره ده تدریسات اجرایی لازم کله جکندن رمضان ، بایرام کبی اوقات مخصوصه نظردفته آله رق کشاد و تعطیل و امتحان زمانلری حساب شمسی یه توفیق ایدیلمشدر .

۱۰نجی ماده ده دخول امتحانی میزلیرینک درس وکالتیدن انتخاب ایدیله جکی محررایکن بواختخابک مدرسه هیئت مدرسینی طرفندن یا پیلماسی (ودار - الخلافه - مدارسنک احضاریدن صحنه قدر بوتون صنفلرنده السنه اجنیه اوقوتولمقده اولدیغندن اشای دخوله طلبه نک فرانسزجه دن ده امتحان ایدیله سی قیدلرینک علاوه سسیله ماده مذکوره تعدیل

اولونمشدر .) [*]

اون برنجی ماده ده طلبه دن بر آی ظرفنده بلا عذر اوچ درسده بولونمایانلرک تنبیه و طردی لازم کنلرک با اشارت مشیختنهای قیدلرینک ترقینی کوستریلدیکی جالده اوچ درسده بولونماق طولایسیله تنبیه اوغرامق جزاسی شدتلی کورولمش اولدیغندن شکل معدله بونک مقداری بشه چیقاریلش و ترقین قید معامله سی مجلس مدرسینک قرارینه تعلیق ایدیلشددر .

۱۲نجی ماده ده مدرسه القضاءک دوت سنه لک مدت تدریسیه سی ائناسنده اوقوتولاجق درسالر تعلیمات مخصوصه سنه تابع طوتولاجقدر دینلیدیکی حالده ماده معدله ده دروس مذکوره نک مذیل جدولده محرر اولدینی کوستریلش و ذکر اولونان جدولده کی دروس ، تعلیماتنامه ده کیلرک عینی اولمقله برابر طلبه نک فقه تدرسی ائناسنده تقریر ایدیلن مسائلک حقیقه تفهیمی ایچون موقوف علیه اولدینی والیوم مع التأسف مدارسده تدریسه اعتنا ایدیله - مه مش بولوندینی جهته یالکزر (قیاس) و (احکام) بخلری کوستریلک اوزره هفته ده ایکی ساعت (اصول فقه) تدریسه و مدرسینه بالمراجعه عدم کفایه سی آکلاشیلان بعض ساعات علاوه سنه وزیاده ظن اولونان بعض ساعاتک ده حذفه لزوم کوستریلشددر . ۱۳ و ۱۴نجی ماده لر عیناً ابقا ویا لکزر اون دردننجی ماده ده کی (معلم) کله سی (مدرس) ه تبدیل ایدیلشددر .

امتحانلرده هر درس ایچون بشرسؤال ایرادینی مین بولونان و طلبه ایله هیئت ممیزه یی بی سود برقید آله آلان اون بشنجی ماده الف اولونمشدر .

اون آلتنجی ماده نک فقره ثانیه سننده بردن زیاده درسدن درتدن آشای نومرو آلان طالبک [*] بوقره ، هیئت عمومی مدرسینجه قبول ایدیله مشدر .

٢١ نجی ماده عیناً بقا ایدیلش ، مأذونیت رؤسسه مستحق اولانلرک رؤسی طرف شیخ - الاسلامیدن بالقبول صاحب لربنک تحلیف لری اجرا قیلینه جنی حقنده کی ٢٢ نجی ماده ، مأذونیت رؤسسه ، یاخود دو قوتورا اجازت نامه سنه مستحق اولانلرک رؤس و اجازت نامه لری معارف و کالت جلیله سندن بالقبول هیئت مدرسینجه اصحابنک تحلیف لری اجرا و رؤس لری ، یاخود اجازت نامه لری اعطا ایدیله جکی شکلنده تعدیل قیلینه مشدر .

نظام نامه نیک تاریخ نشرندن معتبر و اجرای احکامنک مقام مشیخته مفوض اولدینگی کوسترن ٢٣ نجی ماده دخی تعدیل ایدیلش و نشری تاریخندن معتبر اولقله برابر تاریخ انتشارندن مقدم طلبه نیک امتحان و یرد کبری درس لره شمولی اولمادیقی و اجرای احکامنک معارف و کالت جلیله سنه مفوض بولون دینگی علاوه اولونمشدر .

انجمن عاجزانه مزجه دوشونولان و تعدیل و تطبیقه لزوم کورولان مواد بروجه بالا فاده ایدیلش اولمغله اشبو مضبطه هیئت عمومییه تقدیم قیلندی .

اسلامیانه عائد نشریات :

عالم اسلام و مسلمانانک پسیق و لورثیسی

محرری : آندزه برویه - - پارس ١٩٢٣

اخیراً یوقاریده کی سرلوحه ایله اسلامیت علینده بر کتاب نشر اولونمشدر . بو اثر المله کچدیکی زمان ؛ اونی آغیر باشلی بر محررک یازدیغنی و اسلامیتی بیطرفانه تدقیق ایتدیکنی ظن ایتشمدم . مع الاسف ده ایلک صحیفه سنده مدھش بر سقوط خماله اوغرا دم مؤلف دیورکه :

« حقیقته عرب مدنیتی یوقدر . اسلامک تصدیقنه رغماً عرب تمغاسی آلتنده عصر لر دنبری دوام ایده کنن آنجق بر یونان و لاتین مدنیتی

صنف کچمه یه جکی محرر بولونمش و طلبه یی بضاعه علمیه جه ضعیف بر افاق اولان یوحکم (بشدن آشاغی) صورتیله تعدیل ایدیلش ، برده نومرو کسوراتنک نام نومرو صایلاجنی علاوه اولونمشدر . اون یدنجی ماده ده (تحریری) کلمه سنک علاوه سی ، اون سکیزنجی ده کی (درندن آشاغی نومرونک) (بشدن آشاغی) یه تبدیلی صورتیله بوماده لریکده تعدیلنه لزوم کورولمشدر .

اکال امتحاننک کیفیت اجراسنی کوسترن ١٩ نجی ماده نیک دخی تعدیلی مقتضی کورولهرک اکال امتحاننه کیردجک اولان طلبه نیک انسانی اکالده ترفیع ایدیه جکی صنفه دوام ایتمه سنه ، لمغذره امتحاننه کیرمه مش اولان صوک صنف طلبه سنک سنه آتیه امتحان عمومیسی نهایتته قدر اکال امتحاننه کیرمه بیلمه سنه مساعده ایدیلمشدر .

اکال تحصیل ایله یین طلبه نیک مکتب نومرو لربنه کوره احراز ایدیه جکلری درجاتی بیلدیرن ٢٠ نجی ماده نیک فقره اولاسی طلبه یی علم فقه و مجله کی صنوف متعددده او قونان دروسه صوک امتحانندن مقدم صنوف امتحانلرندن یالکیز ترفیع صنف ایدیه جک قدر چالیشماسی ایله اکتفا ایتدیرمک کی تسامح و مساهله یی داعی بولونماسی ملاحظه سیله تعدیل اولونمش و مرتبه تحصیلنده نقصان کوره رک درجه سنی اعلا ایتک ایسته یینلرک دو قوتورا امتحاننه کیرمه لری خصوصنه لزوم کوستریله رک تعدیل ایدیلمشدر . سالف العرض ملاحظه یه بناء دردننجی صنف امتحانی و یرمکله مشروط اولارق بالعموم طلبه ایچون دخی اختیاری دو قوتورا امتحانی قبول ایدیلش و طلبه یی اکال نواقصه مشوق اولیق اوزره برده دو قوتورا اجازت نامه سنی حامل اولان مأذونینک یالکیز مأذونیت رؤسی حامل بولونانلره مرجع طو تولا ججه دایر معدل نظام نامه یه ماده لر علاوه اولونمشدر .